

REVISTA ECONOMICĂ.

Apare odată pe săptămână.

„Revista Economică” se publică din însărcinarea și cu ajutorul institutelor de credit:

„Albina”, „Ardeleana”, „Auraria”, „Banca Poporală” Dej, „Beregsana”, „Berzovia”, „Biloreana”, „Bistrițana”, „Bocșana”, „Brădetul”, „Cassa de păstrare” Miercurea, „Cassa de păstrare” Seliște, „Chioreana”, „Cordiana”, „Corvineana”, „Crișana”, „Detunata”, „Doina”, „Economia” Cohalm, „Economul”, „Făgețana”, „Fortuna”, „Furnica”, „Grănișterul”, „Hațegana”, „Hondoleana”, „Hunedoara”, „Industria”, „Iulia”, „Lipovana”, „Lugoșana”, „Luceafărul”, „Mercur”, „Mielul”, „Munteana”, „Mureșana”, „Mureșanul”, „Nădlăcana”, „Nera”, „Olteana”, „Oraviceana”, „Patria”, „Plugarul”, „Poporul”, „Racoșana”, „Sătmăreana”, „Sebeșana”, „Selăgeana”, „Sentinela”, „Silvania”, „Someșana”, „Steaua”, „Timișanu”, „Ulpiana”, „Unirea”, „Victoria”, „Vlădeasa”, „Zărandeana” și „Zlăgneana”.

Prețul de prenumărare:
pe 1 an K 12—, pe 1/2 an K 6—.

DIRECTOR
Dr. CORNEL DIACONOVICH.

Taxa pentru inserțiuni:
de spațiul unui cm² câte 10 fileri.

Anul VIII.

Sibiu, 1 Iulie 1906.

Nr. 26.

Expozițiunea generală română.

Expozițiunea generală română, pentru care am căutat și ne-a și succes să interesăm cercurile Băncilor noastre încă cu luni înainte, — a fost inaugurată la 6/19 Iunie a. c. cu solemnitate deosebită și deamă de marea sărbătoare a jubileului de 40 ani ai domniei primului Rege al României și a împlinirii seclului al optsprezecelea dela așezarea coloniilor romane pe teritoriul Daciei Traiane, care moment istoric remarcă începutul formării națiunii române.

Descrierea actului splendid al inaugurării, precum și peste tot a Expozițiunii, care deși nici pe departe nu este terminată, se prezintă deja astăzi în condițiunile cele mai mulțămitoare și este mult admirată de toți vizitatorii români și străini, — trece peste cadrul acestei reviste.

De acea de astădată ne mărginim la constatarea faptului, că la Expoziția generală română sunt reprezentate și instituttele noastre de credit prin o expozițiune specială a lor, mai complectă chiar și decât cea din anul trecut, aranjată în Sibiu cu privilegiul inaugurării Muzeului „Asociațiunii”.

Această expozițiune ocupă un despărțământ separat în Pavilionul etnografic al Românilor de peste hotare, și cuprinde afară de tabelele grafice despre dezvoltarea diferitelor ramuri de afaceri ale singuraticelor institutute, până la 1 Ianuarie 1905, — după ce au fost expuse și în anul trecut la Sibiu, încă și patru tabele generale, cari arată dezvoltarea totalității Băncilor noastre și rezultatele realizate de acestea până la începutul anului curent. Deasemenea a fost compusă din nou și harta Băncilor după stările dela 1 Ianuarie 1906 și dă un tablou foarte atră-

gător și instructiv al însemnătății institutelor noastre financiare.

Cu deosebită mulțumire putem remarcă, că Pavilionul nostru a fost vizitat de Maiestățile Lor Regele și Regina României și de Principele Moștenitor deja în prima zi după inaugurarea Expozițiunii și că indeosebi despărțământul Băncilor a fost distins de Majestatea Sa Regele cu deosebită atențiune și cu cuvinte de laudă foarte măgulitoare pentru cercurile conducătoare ale institutelor noastre de credit.

Despre această preainaltă vizită lăsăm să urmeze un raport mai amănunțit, publicat în ziarul „Conservatorul” din București.

* * *

Despre înalta vizită cu care au onorat Maiestățile Lor, Regele și Regina României, pavilionul etnografic al Românilor din Ungaria Mercuri d. a. scrie ziarul „Conservatorul” următoarele:

„Suveranii (însoțiți de moștenitorul de tron, Principele *Ferdinand* și de Principele *Carol*) au vizitat (după ce vizitaseră pavilionul domeniilor Coroanei) la oarele 5 și 20 minute *pavilionul etnografic al Românilor de peste munți*.

Suveranii au fost întâmpinați la poarta pavilionului de dl Dr. *Diaconovich* și d-na *Maria Cosma*, cari au oferit buchete de flori, și de dl Dr. *Istrate*, iar la intrarea în pavilion de d-nul *Partenie Cosma* cu fiecele sale, d-na *Lucia Cosma*, îmbrăcată într'un splendid costum țărănesc din Bănat, d-șoarele *Minerva* și *Hortensia Cosma*, precum și de poetul *Octavian Goga*.

MM. Lor au vizitat cu deamăruntul toate secțiile, începând cu secția generală *etnografică*, în care au remarcă indeosebi fotografiile comunelor *Poiana* și *Săliște*, precum și grupul junilor din *Brașov*, și tablourile fotografice de *Fischer*, reprezentând molitva preotului din *Șugag* asupra unei mame cu copilul, mergând întâiaioară la biserică.

Un viu interes a arătat Suveranul hartelor și tablourilor grafice reprezentând centrele culturale ale

Românilor de peste munți și dezvoltarea comunelor sub raportul naționalităților.

Din aceste tablouri se poate vedea, că Românii dela 1850 până acum au câștigat majoritatea în 300 comune. Aceasta după chiar datele oficiale din Budapesta.

Suveranii au trecut apoi în secția *industrii casnice*. Aci admirația M. S. Reginei nu mai avea sfârșit. D-na Cosma și ficele sale, între cari se află și d-șoara *Minerva Cosma*, autoarea frumosului „Album de broderii și țesături românești”, au dat toate explicațiile trebuincioase.

Suveranii au lăudat mult colecția de păpuși cu porturi, țesăturile și lucrările de artă casnică cu motive românești aplicate ale doamnelor române.

În secția *ocupațiilor economice*, (agricultura și industria) au remarcat stâna și strunga în miniatură. Suveranul a admirat îndeosebi lucrările de cojocărit și anume modelele școalei industriale din Săliște.

În secția *bisericeii ortodoxe*, MM. LL. au dat o deosebită atenție obiectelor sacre mai vechi donate de vechi principii bisericilor din Brașov și Sibiu. Au lăudat frumusețea catedralei din Sibiu reprezentată prin fotografii din exterior și interior.

În secția *bisericeii unite* au remarcat cărțile și documentele vechi ale episcopilor din Blaj, Orade și Lugoj. Între acestea se află și operele în manuscris ale lui Klein și P. Maior.

În secția *retrospectivă*, M. S. Regele a recunoscut fotografiile bărbaților mai însemnați. A vorbit de Baritiu și de baronul Ursu, a cărui diplomă de baron e expusă. (Ordinul Therezian, pentru merite în războiu).

Suveranul a văzut manuscrisul cronicarului *Șincai*, și-a exprimat dorința ca să fie editat în fașimile.

Deasemenea a arătat un viu interes panoului cu organele presei.

În secția *școalelor*, M. Sa a stat mai mult în fața tabloului școalelor din Blaj, apoi a lăudat colecția de plante și ierburi (Chețeanu). Suveranul a manifestat o vie surprindere pentru frumusețea școalei primare din Săliște.

În secția *instituțiilor culturale*, M. Sa a remarcat activitatea „Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român”. Aci, după ce a privit tabloul prezidenților, Suveranul văzând *Enciclopedia Română* editată de dl Dr. C. Diaconovich, a binevoit a spune autorului ei:

„Este o lucrare mare și foarte utilă. Ar fi de dorit ca să fie mai mult cunoscută și citită în România...”

Apoi, după câteva alte cuvinte:

— M'am interesat mult de această lucrare și de toate lucrările d-tale”.

M. Sa a admirat apoi clădirea (în fotografie) a Muzeului etnografic din Sibiu. A frunzărit revista „Asociațiunii” și a lăudat biblioteca ei populară. Dea-

semenea a lăudat administrația *fondației Gozsdu*, care dela 1871 până acum s'a ridicat dela 186,000 coroane la aproape 7 milioane coroane, deși s'a dat peste un milion coroane cu burse.

Cu deosebită atenție a observat apoi M. S. harta băncilor românești, arătându-și surprinderea că împrumuturile acordate de ele trec peste 100 milioane coroane. Depozitele acestor bănci trec peste 60 milioane coroane și averea lor proprie este de peste 20 milioane.

Situația acestor bănci este reprezentată prin tabele grafice. Columne de aur și argint arată averea proprie și străină a fiecăreia. Fiecare centimetru înălțime reprezintă 100,000 cor. M. Sa a admirat înălțimea coloanei „Albinei”, remarcând totdeauna marile dividende ce le dau aceste bănci.

Apoi Suveranul și M. S. Regina, care până acum admirase în continuu lucrurile din secția industriei casnice, au trecut în „*casa fărâneasă*”, unde au văzut un interior de casă cu mobile și unelte din Rășinari și Săliște. M. S. Regina a prezentat aci M. S. Regelui pe poetul O. Goga, precum și pe d-șoara H. Cosma, logodnica lui, cari au fost felicitați de Suverani în modul cel mai călduros.

În acest pavilion s'au oferit din partea doamnei Maria și d-șoara Minerva Cosma următoarele cadouri M. S. Reginei, A. S. R. Principesei Maria și micilor principese Elisabeta și Maria.

M. S. Reginei: Două albumuri lucrate într'adins cu cusături și țesături românești în colorii, după modelele aflate în albumul d-șoarei M. Cosma.

În ce privește albumurile, *M. S. a invitat pe d-na Cosma să i-le prezinte la Palat. Pe unul din aceste albumuri se află o frumoasă dedicație M. S. Reginei, opera poetului Goga.* (Predarea la palat s'a făcut Duminecă în 11/24 l. c. unde d-na Cosma cu ficele sale și cu dl Oct. Goga au fost distinse în modul cel mai afabil, Red. „T. R.”).

A. S. R. Principesei Maria: o maramă de mouselină brodată cu motive românești, un ștergar brodat cu mătăasă cu motive vechi românești, o păreche de scoarțe pentru un volum de poezii, brobdate cu mătăasă cu motive românești după un vechiu conciu bănățenească și un album litografic al d-șoarei M. Cosma.

Principeselor Elisabeta și Maria:

Două părechi de păpuși îmbrăcate în port bănățenească, cari au plăcut atât de mult Suveranei, încât le-a luat imediat cu sine.

După o oră MM. LL. au părăsit pavilionul mulțămînd pentru explicațiile date și aducând încă odată laude dlui Dr. C. Diaconovich și d-nei Cosma pentru întocmirea sistematică a pavilionului”.

Casele priv. de împrumut pe amanet în România.

Această nouă instituție financiară română, creată dupăcum se știe cu concursul mai multor institute rom. de credit dela noi, a fost înregistrată în zilele din urmă de tribunalul Ilfov și a primit autorizațiunea de a-și începe activitatea

Publicațiunea făcută din acest prilej de tribunal și apărută în „Monitorul Oficial“, cuprinde afară de Statutele Societății publicate deja în această revistă și actul constitutiv, cu următorul text:

Art. 1. Subsemnații constituim, prin prezentul act și prin statutele ce i-se anexează și cari fac parte integrantă dintr'însul, o societate anonimă pe acțiuni, sub denumirea de „Casele privilegiate de împrumut pe amanet în România“. Reședința societății va fi în București.

Art. 2. Scopul societății este înființarea caselor de împrumut pe amanet, în senzul legii sancționate cu decretul regal Nr. 731 din 21 Februarie 1906, în virtutea concesiunii acordate de ministerul de finanțe, unui sindicat de capitaliști, la 28 Februarie 1906, cu convențiunea înregistrată sub Nr. 131,290.

Art. 3. Capitalul social este de lei 1.000,000, integral subscris și împărțit în 2000 acțiuni la purtător à 500 lei fiecare. Acest capital se va putea mări prin emisiuni noue.

Art. 4. Capitalul social a fost subscris de subsemnații în proporțiile arătate în alăturata listă de subscripțiune. Deodată cu subscripțiunea au fost vărsate 30 la sută ale valorii nominale a acțiunilor, împreună cu o taxă de fundare de 4 la sută. Restul capitalului social de 70 la sută se va vărsa la termenul ce îl va desemna conziliul de administrație.

Art. 5. Viitoarea societate, înființată de sindicatul concesionar, ia asupra sa toate drepturile și datorițele pe care acestea le-a câștigat și primit în baza concesiunii acordate de ministerul de finanțe prin convențiunea din 28 Februarie 1906.

Art. 6. Subscriitorilor capitalului soc. de 1.000.000 lei li-se vor liberă chitanțe provizorii constatând vărsământul de 30 la sută. După complecta achitare a capitalului subscris, chitanțele provizorii se vor converti în acțiuni la purtător.

Art. 7. Subsemnații, în calitate de proprietari ai întregului capital social alegem în primul conziliu de administrațiune, pentru un period de patru ani pe domnii:

Parteniu Cosma, în Sibiiu.

Dr. Ioan Mețianu, în Zernești.

Dr. Ioan Mihu, în Orăștie.

Const. Steriu, în București.

Victor Ionescu, în București.

Nicolae Lahovari, în București.

Nicolae Cavaler de Flondor, în Cernăuți.

Ca censori pe d-nii:

Alexandru Ciurecu, în București.

Dr. Const. Rădulescu, în București.

Ioan I. Lăpădatu, în Orăștie.

Iar ca cenzori suplenți pe domnii:

George Stroescu, în București.

Mihail Paciurea, în București.

Dominic Rațiu, în Sibiiu.

Art. 8. Pentru a obține autorizațiunea legală, dăm mandat domnilor Nicolae Xenopol și Constantin Steriu spre a semnă în acest scop orice cerere sau declarațiune pentru a ne reprezenta înaintea oricărei autorități administrative sau judecătorești, a depune garanția de 30 la sută la Banca Națională și a îndeplini toate formalitățile legale pentru recunoașterea și constituirea definitivă a societății.

Art. 9. În puterea prezentului act și a statutelor ce-l însoțesc, societatea anonimă „Casele privilegiate de împrumut pe amanet în România“ se declară constituită, sub rezerva aprobării autorităților competente.

Parteniu Cosma, Dr. Ioan Mihu, Dr. Ioan Mețianu, C. Steriu, Nicolae Xenopol, Victor Ionescu, Nicu Lahovari, Nicu Flondor, Al. Ciurecu, Dr. Rădulescu, Dr. Cornei Diaconovich.

Urmează autentificarea tribunalului Ilfov, secția de notariat, sub notariat, sub Nr. 3155 din 1906.

Birourile societății, situate în centrul comercial al Capitalei, lângă Banca Națională, sunt aproape instalate și institutul își va putea începe activitatea probabil deja în luna August.

Cassele de păstrare domestice.

În Nr. 53 din 1905 și Nr. 2 din a. c. al acestei Reviste am descris noul sistem de economisire introdus în ultimii ani cu bun succes în câteva țări occidentale pe calea așa numitelor „casse de păstrare domestice“. Burns, inventatorul acestui sistem, a fondat în New York o întreprindere menită anume a răspândi aceste „casse de păstrare“ în toate țările europene. Întreprinderea acesta și-a extins acum activitatea și asupra Ungariei, întemeiând în Budapesta o reprezentanță. Dintr'un prospect trimis diferitelor bănci din țară, vedem că întreprinderea din chestiune se ocupă nu numai cu vânzarea „cassetelor“, ci se angajază a acuiră, după un sistem propriu, chiar și *deponenți* și *alți clienți* pe sama institutelor de bani, cari intră în legătură cu ea.

Numita întreprindere se obligă adevărată a câștiga pe seama institutelor de bani, cari voiesc aceasta, un număr anumit de clienți resp. deponenți, cu cari de sine înțeles banca poate încheia și alte afaceri, având în evidență numele lor, pentru că la acest ram de operațiune nu există deponenți simbolici.

Spesele de organizare și acuziție, incluzive tipărituri, libele de depozite și registre cad în sarcina in-

treprinderii și obiectele acestea împreună cu „casetele“ și clienții trec ulterior în proprietatea băncii.

Acuirarea clientelei se face, precum am zis, după un sistem propriu, care — cum asigură întreprinderea din chestiune — s'ar fi validat până acum pretutindena perfect, încât ea primește în direcția aceasta toată răspunderea materială, iar institutul de bani plătește întreprinderii proviziunea stipulată numai după ce toți clienții acuirați și-au făcut vărsămintele.

Pentru eventuale afaceri stornate în cursul acuirării, întreprinderea se obligă a acuirea gratuit alți clienți, astfel că la terminarea organizării, institutul de bani trebuie să aibă numărul de clienți stipulat.

Institutilor de bani, cari ar voi ele inele să-și plaseze „casetele de păstrare“, întreprinderea le pune la dispoziție, dacă „casetele“ s'au cumpărat dela ea, diferite tipărituri și șabloane necesare pentru deschiderea cărților, scrisori de propagandă etc., cari s'au dovedit practice în praxa de până acum.

După natura acestui sistem întreprinderea intră în legătură în fiecare oraș numai cu un singur institut de bani.

JURISDICȚIUNE.

Transmiterea firmei. O firmă încă neînregistrată, nu poate forma obiect de transmitere.

(Curia reg. sub Nr. 250/1905).

*

Rescumpărarea cambiei falze. Celce rescumpără bona fide o cambie de a sa proprie, falză, acela poate pretinde dela falzificator restituirea sumei cambiale plătite.

(Curia reg. sub Nr. 474/1905).

*

Procuristul și lichidatorul. Postul de procurist resp. conducător de afacere și funcțiunea de lichidator fiind incompatibile, celce a primit funcțiunea din urmă este a se privi ca demisionat din postul de conducător de afacere.

(Curia reg. sub Nr. 707/1905).

*

Revalidarea poliței de asigurare asupra vieții. Revalidarea contractului de asigurare asupra vieții se poate face și pentru o sumă mai mică și și sub alte condițiuni decât asigurarea originală și este și în cazul acela validă, când oferta a fost acceptat verbal de persoana autorizată a reprezenta societatea de asigurare.

(Curia reg. sub Nr. 732/1905).

*

Validitatea cambiei neumplute. Celce plătește cambia neumplută în locul acceptantului, acela nu este autorizat a validată față de acceptant cambia umplută cu ordinul său propriu.

(Curia reg. sub Nr. 300/1905).

REVISTA FINANCIARĂ.

Situațiunea.

Sibiu, 28 Iunie 1906.

Reducerea etalonului oficial al Băncii Angliei semnalată în numărul nostru ultim nu pare a înriuri mult celelalte piețe de bani, unde cu toată ameliorarea situației, se observă oarecare rezervă și circumspecție la plasarea mijloacelor. Cercurile financiare bine orientate așteaptă în timp apropiat mai curând o urcare, decât reducere a etalonului și aceasta cu deosebire în vederea marilor emisiuni în prospect în mai multe țări.

În piața internă cererea de bani a fost la ultimo foarte intensivă și a absorbit cantități conziderabile de mijloace disponibile, fără a influența însă etalonul, care a rămas staționar la nivelul de mai nainte. Cambiile vieneze de prima bonitate s'au scontat cu $3\frac{7}{8}\%$, iar cambiile de portoliu dela $4\frac{3}{4}\%$ în sus.

Pe mâne, 29 crt., Consiliul general al Băncii Austro-Ungare a fost convocat în ședință plenară, în care însă, precum se anunță, chestiunea etalonului cu toată ameliorarea situației în Berlin și Londra abia va ajunge în discuțiune, căci rezerva liberă de contribuțiune a băncii este cu K 160 mil. mai mică decât în perioada corespunzătoare a anului trecut și cererea de bani este atât în Ungaria cât și în Austria continuu intensivă.

Ce privește piețele externe de bani în Berlin discontul privat s'a redus în urma reducerii din Londra, la $3\frac{5}{8}\%$, cu toate-că ultimo a ridicat și aci mari pretenziuni. În privința reducerii etalonului oficial consiliul central al Băncii imperiale germane și-a amânat hătărirea până după ultimo.

În Londra discontul privat s'a redus la $3\frac{3}{16}\%$ și ici-colea a dominat așa abundența de bani, și în urmarea acesteia oferta a fost atât de mare, încât bani de zi se puteau primi chiar și cu $1\frac{1}{2}$ — 2% . O nouă reducere a etalonului oficial la 3% este însă puțin probabilă.

În Paris situația este neschimbată, discontul privat cotează $2\frac{1}{2}\%$.

Etalonul oficial al băncilor de emisiune este următorul: Banca Austro-Ungară 4% . Banca Națională a României 5% . Banca imperială Germană $4\frac{1}{2}\%$. Banca Angliei $3\frac{1}{2}\%$ și Banca Franciei 3% .

CRONICA.

Loterie de classă în România. Loteria de classă atât de populară la noi, s'a hotărât a se introduce acum și în România. Concesiunea a fost acordată unui consorțiu de bancheri în frunte cu „Banca de credit român“ din București. Contractul încheiat între ministrul de interne român și reprezentanții consorțiului a fost semnat și autenticat în zilele acestea. Durata contractului este de 20 de ani și prima emi-

siune va cuprinde 30,000 bilete, din cari tot al doilea bilet va fi câștigător. Valoarea biletelor este 160 lei, dar ele vor putea fi divizate în jumătăți, sferturi și optimi, având o valoare de 80, 40 sau 20 lei. Loteria va avea 6 clase și două trageri la an. Prima tragere va avea loc la 1 Ianuarie 1907. Consorțiul este îndreptățit a urca numărul biletelor până la 50,000. El va plăti guvernului o taxă de 24 lei de fiecare bilet din prima serie de 30,000 și de 25 lei de fiecare bilet peste acest număr. Afară de aceasta va vărsa guvernului cu titlu de împrumut fără dobândă o sumă de 2 milioane plătită în anuități de câte 250,000 lei. Primul vărsământ se va efectua peste 5 luni. Consorțiul s'a obligat a se transforma cel mult peste un an în societate română cu capital de 3 milioane și având sediul său în București. Venitul ce revine statului din aceasta loterie se va întrebuiți pentru crearea de spitale rurale. Jumătate din câștigurile neridicate cade în favorul statului român.

Rolul social al Casselor de păstrare. Celebru economist Gustav Schmoller din Berlin se pronunță în partea II a scrierei sale „Grundriss der allgemeinen Volkswirtschaftslehre” asupra rolului social al Casselor de păstrare precum urmează: Desigur că mai de mult li-s'a atribuit casselor de păstrare adevărați importanță exagerată; a venit apoi socialismul și le-a contestat însemnătatea, susținând că nu servesc de loc interesele muncitorimii. Cassele de păstrare, de sine înțeles, n'au sanăt toate relele, n'au schimbat deodată clasele de jos. Dar ele totuși au fost niște importante mijloace auxiliare pentru a deșteptă și răspândi spiritul de economisire și prin aceasta a îndemna mii de oameni la precauțiune și cumpătare; ele n'au ușurat traiul de toate zilele, dar au micșorat numărul celor ce trăiesc ășuratic și fără a cugetă la ziua de mâine; au dat la mii de oameni curagiu și siguranță în lupta vieții, au potențat forțele morale, au învățat pe oameni a cugetă la viitor și a deveni stăpâni peste vicisitudinile vieții. Cassele de păstrare au fost totodată mijlocul prin care clasele superioare, comuna și statul, s'au pus serviciul classelor inferioare; ele au animat viața din sinul asociațiunilor și au îndemnat comuna și statul de a-și implini datorințele sociale și a află căile cele mai acomodate pentru împlinirea acestor datorințe. Ideea casselor de păstrare a emanat dela clasele superioare, dar ele au devenit o scară pentru înălțarea classelor de jos. Muncitorul, care dispune de un libel de depozit despre câteva sute mărci, este alt om, nu mai este proletar, este legat de ordinea socială existentă. Dacă azi se află în Germania 13 milioane libele de depozit, peste 50 de ani pot fi dublu ori triplu atâtea. Și când nu va mai există nici un muncitor nedepozitar, atunci cu totul altcum vor fi suportate crizele de tot felul și lipsa temporală de lucru. Orice reguli economice și de stat, fie ele cât de perfecte, sunt nefolositoare, dacă nu vor avea însele clasele de jos ale societății anumite însușiri intelectuale și morale, precum și economice, la a căroră dezvoltare pot contribui azi cassele de păstrare foarte mult“.

Circulațiunea internațională la cassele de păstrare poștale. În zilele acestea s'a pus în practică ideea de mult nutrită, de a introduce circulațiunea de clearing între cassele de păstrare poștale internaționale, prin subscrierea unui contract încheiat între cassele de păstrare poștale din Franța, Belgia și Italia. Acest contract stabilește nu numai comerțul de

clearing, ci și condițiunile pentru un complet serviciu de bancă comun al numitelor casse de păstrare, așa încât pe baza unui libel de depuneri, e dată posibilitatea de a face ridicări sau asignări asupra oricărui cont deschis la una din cassele de păstrare ale celor trei state signatate. Convențiunea e subscrisă din partea Franciei de subsecretarul de stat al poștelor, din partea Belgiei de directorul casselor de păstrare poștale și din partea Italiei de ministrul de poște și telegraf.

În același timp între „Postsparkassen-Amt din Viena” și „Deutsche Bank” din Berlin s'a încheiat un contract, după care Deutsche Bank cu filialele ei și instituturile cu cari aceasta stă în legătură primesc plăți și fac asignațiuni asupra cassei de păstrare poștale austriace; și viceversa „Postsparkassen-Amt” din Viena și filialele ei mijlocesc asignațiuni asupra instituturilor amintite din Germania. Pentru calcularea valutei străine se ia de bază atât la încasări, cât și la creditări cursul din ziua premergătoare zilei în care se împlinește transacțiunea. Cassa de păstrare poștală socotește pentru asignațiuni pe lângă taxele uzitate $\frac{1}{4}\%$ proviziune până la K 2000 și de aci încolo $\frac{1}{8}\%$.

Aceste începuturi îndreptătesc speranța de a vedea realizată într'un viitor apropiat ideea unui comerț de gir internațional între băncile de emisiune.

Congresul universal al poștelor din Roma, al șaselea dela înființarea reuniunii universale a poștelor, ale cărui deciziuni se vor pune în practică la 1 Octomvrie 1907, va exersa o însemnată influență asupra dezvoltării circulațiunii universale a poștelor. În acest congres s'au adus mai multe hotăriri chemate a înlesni serviciul poștal, cari vor avea o mare influență asupra dezvoltării comerțului nostru exterior. Între aceste inovațiuni merită a fi amintită la locul prim aceea, prin care s'a stabilit porto de scrisori până la 20 grame cu 25 centime (până aci se plătiă atâta porto pentru 15 g.) și pentru tot 20 grame următoare (până aci 15 g.) 15 centime (până aci 25 centime). Astfel pentru o scrisoare simplă de 120 g. adresată la America se plătește porto 2 coroane, iar în viitor se va plăti numai 1 K.

Asemenea s'a redus porto pentru mandate poștale. Până aci eră 1% până la K 100 (adecă 25 fileri pentru tot 25 K); pe viitor va fi $\frac{1}{2}\%$ (adecă 25 fil. pentru tot 50 K.)

Taxa de asigurări pentru pachete cu valoare declarată precum și pentru scrisori de valoare și pachete, care eră până acum de 25 fil. pentru tot 300 franci s'a redus la de atâteaori 5 fil. prin câte țeri diferite are să treacă transportul.

Foarte importantă este inovațiunea referitoare la mărci poștale universale, (mărci de răspuns). Poșta pune în circulațiune cupoane de mărci poștale pentru răspuns (Rückportomarken-Coupons), cari se pot schimba în fiecare țară în mărci poștale indigene. Deși această instituțiune este introdusă deocamdată numai facultativ, este de sperat că puține țeri vor desconfidă această folositoare inovațiune.

Tot așa va află consimțământul publicului acea introducere, că partea cărții poștale pe care e scrisă adresa să poată fi folosită pentru text și să se poată lipi pe ambele părți chipuri sau vignete. Aceste cărți poștale se tractau până acum ca scrisori și trebuiau francate ca scrisorile.

Pe lângă cele înșirate până aci s'au făcut o mulțime de inoiri, cari privesc serviciul poștal intern,

simplificarea manipulațiunii etc. cari toate sunt menite să asigure un serviciu poștal expeditiv și acurat.

(—n).

*

Câștig curat de 500%. Societatea „Internationale Bohrgesellschaft“ a realizat în anul de gestiune 1905/6 un profit net corespunzător la 500% față de 100% în anul precedent. Capitalul societar al acestei societăți este de 1 mil. mărci. Enormul câștig al anului 1905/6 s'a realizat în cea mai mare parte a sa din vânzarea cu 35 mil. mărci a unor băi de cărbuni de peatră și var, cumpărate cu 25 milioane.

*

Concediu de recreațiune. „Reuniunea funcționarilor de bancă“ din Berlin („Deutsche Bankbeamtenverein“), fondată pentru perfecționarea și prosperarea membrilor săi, desvoaltă acum o puternică propagandă pentru exoperarea de concedii de recreațiune pe seama funcționarilor de bancă. Spre scopul acesta a lansat un călduros apel, în care între altele se zice:

„Cu începerea anotimpului mai călduros am voi precum în trecut așa și de astădată să atragem atențiunea celor, pe cari îi privește, asupra însemnătății deosebite, ce o are pentru colegii nostri un concediu de recreație mai lung. Este de obște cunoscut, cât de binefăcătoare este o pauză temporară în ocupațiunile zilnice. Cui îi este dată posibilitatea de a se recrea în fiecare an câteva săptămâni în urma unei munci intenzive prestate în birou, acela va fi observat la sine însuși și va ști să apretieze efectele binefăcătoare ale unui concediu de recreare.

Nu incapa indoială, că acordarea unui anumit timp de recreațiune potentează în funcționari voia de lucru și interesul pentru întreprinderea, în al căreia serviciu stau, și că o tractare cât se poate de binevoitoare a chestiunii concediilor poate avea pentru conducători și funcționari, deopotrivă, numai efect binefăcător. Adresăm deci tuturor domnilor proprietari și conducători de bănci respectuoasa rugămintă, de a proceda cât se poate de liberal și binevoitor la acordarea și măsurarea concediilor colegilor nostri. Aducă-și aminte domnii, cari azi sunt în posturi conducătoare, cât de mult se bucurau mai înainte când înșiși se aflau încă în posturi subalterne, de câte un concediu mai lung și cât de dureros îi atingeă când poate erau necesitați a renunța cu totul la câte un concediu de recreație!

În lunile expirate colegii nostri au prestat pretutindina o muncă grea și oboșitoare și așa sperăm, că li-se va da ocaziune a-și reinprospăta iarăș spiritul și corpul, ca cu puteri îndoite să-și poată din nou reîncepe munca lor enervantă. Rugămintea noastră se îndreaptă însă și cătră aceia membrii ai Reuniunii noastre, cari ocupă posturi de încredere: pună-și toată influința de care dispun, ca glasul nostru să nu răsune în pustiu“.

Sunt animatoare și frumoase cuvintele acestea, pe cari le recomandăm și noi în deosebita atențiune a conducătorilor băncilor noastre!

*

Bilete de călătorie cu preț redus pentru expozițiunea din București. Direcțiunea căilor ferate ungare aduce la cunoștință, că începând din 1 Iulie crt. se vor da bilete de călătorie cu preț redus la București și retour la următoarele stațiuni: Brașov cl. I cu 20 franci, cl. II cu 14 franci, cl. III cu 9 45 franci; Budapesta gara de ost *via Predeal*: cl. I 70 40 franci, cl. II 47 60 franci, cl. III 25 85 franci; *via Ver-*

ciorova: cl. I 89 50 franci, cl. II 60 30 franci, cl. III 29 15 franci; Băile herculane: cl. I 30 30 franci, cl. II 20 90 franci, cl. III 13 15 franci; Sibiu cl. I 32 45 franci, cl. II 21 55 franci, cl. III 14 20 franci; Orșova: cl. I 30 30 franci, cl. II 20 90 franci, cl. III 12 55 franci; Turnu-Roșu: cl. I 27 95 franci, cl. II 18 65 franci, cl. III 12 40 franci. Aceste bilete sunt valabile 20 zile.

(—n).

SUMAR.

Expozițiunea generală română. — Casele priv. de împrumut pe amanet în România. — Casele de păstrare do-mestice. — *Jurisdicțiune*: Transmiterea firmei, Rescumpărarea cambiei false, Procuristul și lichidatorul, Revalidarea poliței de asigurare asupra vieții, Validitatea cambiei neumplute. — *Revista financiară*: Situațiunea. — *Cronică*: Loterie de clasă în România, Rolul social al Caselor de păstrare, Călătoriunea internațională la casele de păstrare poștale, Congresul universal al poștelor din Roma, Câștig curat de 500%, Concediu de recreațiune, Bilete de călătorie cu preț redus pentru expozițiunea din București.

„TIMIȘANA“, institut de credit și econ. în Timișoara.

CONCURS.

Pentru ocuparea unui post de practicant la institutul de credit și economii „Timișana“ din Timișoara, eventual la filiala institutului din Recaș (Temeș-Recaș), care se va înființa în curând, se publică prin aceasta concurs cu termenul de 15 Iulie a. c.

Reflectanții la acest post, dotat cu un salariu anual de K 720, au să documenteze absolvarea unei școale comerciale, cum și cunoștința perfectă a limbilor română, maghiară și germană.

Nr. 65 (1—1)

Diracțiunea.

Bursa de mărfuri din Budapesta.

Cursul din 27 Iunie 1906.

Grâu de Bănat,	per 100 kg. vinde . .	15 65—16 55
„ „ Tisa,	„ „ „ „ . .	15 55—17 —
„ „ Pesta,	„ „ „ „ . .	15 00—16 65
„ „ Alba-reg.,	„ „ „ „ . .	15 95—16 65
„ „ Bacica,	„ „ „ „ . .	15 25—16 60
Secară,	„ „ „ „ . .	12 80—13 —
Orz,	„ „ „ „ . .	13 50—14 50
Ovës,	„ „ „ „ . .	18 50—19 40
Porumb	„ „ „ „ . .	13 05—13 15
Rapiță,	„ „ „ „ . .	— — — —
Slănină de porc B-Pesta	„ „ „ „ . .	134 —
Untură (clisă)	„ „ „ „ . .	113—115 —

Bursa de București.

Cursul din 26 Iunie 1906.

Renta amort. 1881 de 5%	vinde Lei	— —
„ „ 1892 5%	„ „	— —
„ „ 274 mil. 4%	„ „	95
„ „ 1898 4%	„ „	91 1/2
Fonciare rurale 5%	„ „	103
„ „ 4%	„ „	94 1/4
Scris. fonc. urb. București 5%	„ „	100 1/4
„ „ „ Iași	„ „	96 1/2

Bursa de efecte din Viena și Budapesta.

Cursul din 27 Iunie 1906.

‰	V A L O R I	Viena vinde	Bpesta vinde
	Datoria publică comună.	v. cor.	p. 100 k
4	Renta unit. în hârtie, Mai, Nov.,	99-85	100—
4-2	" " arg. Febr. Aug.	99-80	101—
5	Losuri din 1860 à fl. 500— " 20% dare	159-80	160—
5	" " 1860 à fl. 100— " 20% "	211—	203—
—	" " 1864 à fl. 100— " "	282-50	287—
	Datoria publică austriacă.		
4	Renta austr. aur., scut. de dare	118-10	118-50
4	" " Cor.	99-90	100-25
3 1/2	" " de invest.	89-90	—
	Datoria publică ungară.		
4	Renta ung. aur., scut. de dare	113-90	114—
4	" " Cor. " " "	95-55	95-75
3 1/2	" " " " " " " " " " " "	85-85	86-15
—	Impr. ung. cu premii à 100 fl. " " "	210-40	211—
4	" " p. regul. Tisei sc. de dare	158-15	160—
4 1/2	Oblig. de regaliai croat-slav. " " "	—	103—
3	Impr. p. regul. Porților de fier " " "	79-10	78-75
4	Oblig. rurale croato-slavone " " "	—	99—
4	" " ungar " " "	96—	96-40
	Alte datorii publice.		
5	Los. p. regularea Dunării, à 100 fl.	268-50	—
4	Obl. Soc. Temeș-Bega	96-60	98-50
5	Imp. cu prem. al orașului Viena	103-10	—
4 1/2	" " " " " " " " " " " " " "	95-75	95-75
2	" " " " " " " " " " " " " "	104-50	—
—	Oblig. cu premii a C. fer. turc. à 400 fr.	164-50	—
—	Impr. bulgar 1889	120-20	121—
	Scrisuri fonciare și a. a.		
4	Instit. de Cred. fonc. austr.	99-80	—
3	" " " " " " " " " " " " " "	295—	—
4	Banca austro-ungară 50 ani	101-25	100-90
4	" " " " " " " " " " " " " "	—	101-25
4 1/2	Banca comere. ung. Pesta	100-80	101—
4	" " " " " " " " " " " " " "	98-75	98-75
4 1/2	Obl. com. ale Băncii com. ung., Pesta, repl. 110% în fl.	106-40	107—
4	Obl. com. ale Băncii com. ung., Pesta, 50 1/2 ani	99-80	101—
4	" " " " " " " " " " " " " "	97-75	98-25
4	Inst. de credit fonciar ungar	98-30	98—
3 1/2	" " " " " " " " " " " " " "	97-30	89-50
4 1/2	Banca " hipotecară ungară "	100-50	101—
4	" " " " " " " " " " " " " "	100-60	98-50
4	" " " " " " " " " " " " " "	266-50	135—
4 1/2	Cassa de păstrare regn. Pesta 50 ani	—	98-75
5	" " " " " " " " " " " " " "	—	101-50
4 1/2	" " " " " " " " " " " " " "	—	101-50
4 1/2	Cassa de păstrare Sibiiu, em. IV.	—	101-25
5	" " " " " " " " " " " " " "	—	103-50
4 1/2	" " " " " " " " " " " " " "	—	102—
4 1/2	Inst. de credit fonciar Sibiiu, em. VI.	—	101—
4	" " " " " " " " " " " " " "	—	98-50
	Lozuri.		
	Basilica, à fl. 5—	24-80	25—
	Credit, à fl. 100—	477—	483—
	Clary, à fl. 40— v. c.	150—	—
	Buda, à fl. 40—	174—	174—
	Pálffy, à fl. 40—	168—	180—
	Crucea roșie austriacă, à fl. 10—	51—	52—
	" " " " " " " " " " " " " "	32-60	32-50
	Rudolf, à fl. 10—	63—	—
	Salm, à fl. 40— v. c.	210—	—
	Salzburg, à fl. 20—	75—	—
	Impr. cu prem. al oraș. Viena, 1874	—	53-5
	Sanatorium Regina Elisabeta K 5—	—	10—
	" " " " " " " " " " " " " "	—	11—
	Valute		
	Galbini austr. sau ung	11-38	11-43
	" " c. reg.	11-37	11-33
	Napoleon'd'or (20 freici sau 8 fl. aur)	19-15	19-16
	20 Marce germ. aur	23-54	23-54
	Ruble rusești de hârtie per bucată	—	2-53 1/2
	Bilete germ. 100 M.	117-57	117-62
	" " franc. 100 Fr.	—	9-82
	" " ital. 100 Lire	95-80	95-80
	Ruble, bilete, 100	252-70	—
	Lei românești, 100	—	95—

„TIMIȘIANA“,
instituit de credit și de economii în Timișoara.

PUBLICAȚIUNE.

Direcțiunea institutului de credit și economii „Timișiana“ din Timișoara în ședința sa plenară ținută la 18 Iunie 1906, pe baza §. 4 din statutele societății, pentru completarea capitalului social de K 560,000— la K 600,000— a decis emiterea și punerea în vânzare a 200 bucăți acții în valoare nominală à K 200—, pe lângă dreptul de opțiune al acționarilor vechi.

Pe baza acestei deciziuni prin aceasta oferim acționarilor vechi spre cumpărare 200 bucăți acții nouă pe lângă următoarele condițiuni:

1. Fiecare acționar vechiu are dreptul să subscrie din noua emisiune tot după 14 bucăți acții din emișiunile anterioare, câte 1 acție iar întrucât nu s'ar acoperi numărul de 200 bucăți acții prin aceste subscrieri, restul nesubscris al acțiilor poate fi subscris de posesorii de câte 10 bucăți acții, eventual posesorii de 5 buc. sau posesorii unui număr mai mic de 5 buc. acții.

Subscrierile de acții ce vor trece peste 200 bucăți, se vor nimici prin soarte.

2. Prețul unei acții nouă se fixează cu suma de K 230— plus K 3— spese de fondare, din cari K 200— se adaugă la capitalul de acții, iar K 30— se vor conta în favorul fondului general de rezervă.

3. Terminul de subscriere se fixează cu începere dela 1 Iulie st. n. 1906 până la 1 August st. n. 1906 inclusiv, cu aceea restricțiune, că toți acei acționari, cari până la acest termin nu au participat la subscriere, își perd necondiționat dreptul lor de prioritate la subscriere.

Deodată cu declarațiunea de subscriere, acționarii pentru dovedirea dreptului lor de opțiune sunt datori să depună acțiile lor vechi la cassa institutului până la terminul de 1 August st. n. 1906 și tot până atunci să trimită la institut și prima rată din prețul de emișiune, căci la caz contrar își vor perde dreptul lor de opțiune

Acțiile astfel depuse la cassă, se stampilează cu nota de opțiune și imediat se restituiesc acționarilor dimpreună cu un titlu provizor de acții, în care se va introduce solvirea ratei prime și a tuturor ratelor următoare.

4. Pentru solvirea prețului de emișiune se fixează următoarele termene și rate:

1. K 30— plus K 3— spese de fondare, dela 1 Iulie până la 1 August 1906. 2. K 50— dela 1 August până la 1 Septembrie 1906. 3. K 50— dela 1 Septembrie până la 1 Octombrie 1906. 4. K 50— dela 1 Octombrie până la 1 Noembrie 1906. 5. K 50— dela 1 Noembrie până la 1 Decembrie 1906.

Fiecare acționar are însă dreptul să solvească deodată mai multe sau și toate ratele, înainte de termenele fixate aici.

5. Acțiile nouă vor participa la toate beneficiile și se vor bucura de toate drepturile, ce le posed acțiile vechi cu începere dela 1 Ianuarie 1907.

Până la acest termin subscrienții primesc 5% netto interese după sumele solvite în contul acțiilor nouă, dela solvire până la 31 Decembrie 1906, iar subscrienții, cari vor rămânea în restanță cu solvirea punctuală a ratelor, vor solvi la cassă 6% interese după sumele restante.

În lipsă de solvire a ratelor la termenele fixate, se aplică dispozițiunile §. 169 din legea comercială, în sensul căroră ratele deja solvite cad în favorul fondului de rezervă, iar acțiile subscrise se declară de

nimicite și în locul lor se emite un nou titlu de acții pentru alți reflectanți.

6. După solvirea întreagă a prețului de emisiune, direcțiunea va elibera îndată acțiile nouă.

7. Ce privește acțiile, la cari acționarii vechi nu au optat până la terminul de 1 August st. n. 1906, direcțiunea își rezervă dreptul să le emită și vândă din mână liberă, imediat după 1 August 1906, cu prețul de K 230.— per acție și la neacionari.

Direcțiunea cu începere dela 1 Iulie 1906 primește și pentru aceste acții însinuări de subscriere, fie din partea acționarilor vechi, fie din partea neacionarilor, însă fără nici un fel de obligament pentru direcțiune.

Timișoara, 18 Iunie st. n. 1906.

Nr. 66 (1—1)

Direcțiunea.

„POPORUL“, institut de credit și economii în Lugoj.

CONCURS.

Se publică concurs pentru postul de practicant la institutul de credit și economii „Poporul“ în Lugoj, cu salar anual de 800 coroane.

Reflectanții la acest post au să-și prezenteze recursele până în 20 Iulie 1906 provăzute cu atestatul despre absolvirea unei școale comerciale.

Cei cari cunosc pe lângă limba maghiară și alte limbi vor fi preferiți.

Lugoj, 18 Iunie 1906.

Nr. 64 (2—2)

Direcțiunea.

Au apărut

„BIBLIOTECA BĂNCILOR ROMÂNE“

== Nr. 1. ==

Studii de contabilitate
(principiile fundamentale ale contabilității în partidă dublă)

de

Ioan I. Lăpădatu,
prof. de științe comere.

== Nr. 2. ==

Băncile Române
din
Transilvania și Ungaria

de

Constantin Popp,
funcționar la Centrala „Albinei“, Sibiu.

== Nr. 3 și 4. ==

Efectele publice

de

Ioan I. Lăpădatu,
prof. de științe comere.

Se pot procura dela Administrația „Revistei Economice“, cele dintâru à 50 fl. cca din urmă K 1.

Banca Austro-Ungară

(un studiu amănunțit despre trecutul, organizația, operațiunile și importanța băncii noastre de emisiune).

de

Ioan I. Lăpădatu.
prof. de științe comere.

Se poate comandă dela administrația „Revistei Economice“, cu prețul de 1 coronă.

Drepturile, datorințele și responsabilitatea

== membrilor din direcțiune ==

și

Drepturile, datorințele și responsabilitatea

== comitetului de supraveghiere ==

de

Alfred Kormos,
directorul revistei „Magyar Pénzügy“

== traduceri autorizate de ==

Constantin Popp,
funcționar la Centrala inst. de credit și de econ. „Albina“.

Se pot comandă la traducător în Sibiu sau la Librăria arhidiecezană din Sibiu, cea dintâi cu prețul de K 3.—, iar cea din urmă cu prețul de K 1.50.

In editura Delegațiunii Băncilor Române
au apărut:

Problemele Reformei Băncilor,

de Dr. C. Diaconovich.

Prețul: broș. K 1.—, leg. K 1.50.

Anuarul Băncilor Române

Pe anii

1900 — 1901 — 1902 — 1903 — 1904 — 1905 — 1906.

Prețul: câte K 3.—.

Se comandă la Administrația „Revistei Economice“ în Sibiu (Nagyszeben).